

Nro. 13.

A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Kedden Augustusnak 13-ik napján,
1799-ik esztendőben.*

Béts.

Fegyvertármester Kray, sok, nevezetesen pedig Mantua várának meg-vétele által tetézett, ki-tett-sző érdemeiért, a' tulajdonos nélkül lévő *Eszterházy Antal* Regementjének tulajdonosává neveztetett Felséges Urunktól.

A' Szent István Magyar Kir. Rendjének Rit-tere, Cs. Királyi Pohárnok, és az együtt lévő Cseh és Aultriai Udv. Cancellariának egyik érdemes vólt valóságos Tanátsoffa, *Keesz György Ferentz* Ur, rövid de igen terhes nyavajában, életének 52-dik esztendejében a' folyó hónap 6-dikán ki-mult e' világból.

Hadi Történetek.

*Klotten*ből olyan tudósítás küldetett ide *Károly* Királyi fő Hertzegtől Jul. 31-dikénn, hogy az ellenségnek 4000 emberekből álló tsoportja 29-dikben *Brender*, *Zell*, és *Wehr* mellett, a' Gen. *Kienmayer*' szélső posztjaira ismét reájok ütött légyen: hanem a' miéinktől, a' maga nagy ereje mellett is vissza nyomattatott. — Ugyan ezen Jul. 29-dikén az *Alt. Breysach*ban lévő ellenséges őrző sereg is, ki-ütött e'-tájonn álló szélső posztjainkra, oly tzéllal, hogy az alatt a' két ellenséges szélső posztok között lévő *Ginglingen*, *Felső* - és *Alsó* - *Rimsingen*, *Irtingen*, *Achkarn*, és *Rottweil* nevü helységeknek le-aratott gabonáikat, el ragadozza: hanem, Gen. Gróf *Gyulay*tól vissza-nyomatott, ki is ezen helyekről a' gabonát mind a' maga szélső posztjai megé takarította. — Ezen két ölsze tsapásokban kevés vólt a' mi vesztésünk: tsak Gróf *Gyulay* alatt sebesítettnek-meg egy lovat.

• • •

Egy tegnapelőtt ki-jött *Extrablatt*nak fontosabb foglalatja ennyiből áll: — „

„Májor és Flügel-Adjutáns Báró *Kray*, az ellenségtől le-tett 10 zászlókkal, és *Mántua*' várának meg-vételével kezünkre került ágyuknak 's-egyéb tüzelő fegyverek' némeinek laistromával együtt, ide érkezett. El-indulásakor már 91 magazinumokra és egyéb élés-tartó helyekre találtak volt a' miéink: hanem ezeknek laistromát tsakugyan nem hozhatta még most el a' Májor Ur: — „

„Az ott talált minden némü kisebb-nagyobb ágyuknak száma, 665. — Pistoly 1260 darab.

gal és 4 Kompánia ágyuzókkal a' Lemáni Kántomba érkezett Helvetziába. Ez az ujj sereg, Bern és Lausanne között táborozik addig, míg újabb rendelést veszen.

Az Olofz tábornál nem folytat már most Gen. Macdonald semmi vezérséget: sebeinek gyógyítása végett vonta el magát, mint némelyek írják.

A' Jákobinusok Párisban már által tették a' magok üléseiknek helyét a' Ló-oskolából, a' hol igen erőssen ki tétetve lenni gondolták magokat a' Vének' Tanátsa' figyelmességének, a' Jákobiták' Klástromába. Az ő egyéb ujj tagjaik között vagyon Bouchotte is, a' ki a' Terrorismus' ideje alatt hadi Minister volt.

Tudósítás.

Sellye, 20-ik Jul. 1799.

„Méltó meg tudatni a' két Nemes Magyar Hazával, hogy minekutánna Sellye Cameralis mező városunkat a' Vág vizének ártalmas le folyása utólsó veszedelemmel fenyegette volna, és már 1796-ik esztendőben a' mód nélkül való sebessége oly nagy karájt csinált volna városunk mellett, hogy az egész erejeközelített volna már el hordására költséges épületeinknek, ezen veszedelemnek el távoztatására a' Felséges Királyi Helytartó Tanáts szükséges költséget kegyessen resolválni méltóztatott, hogy által-ásások, és sarkantyúk által ezen veszedelem fordittassék el a' várostól, mivel az Uraság' roppant serháza már a' veszedelem' torkába vala; ezen munkának, és Hydraulica operationak végbe vitelére 1796-dik esztendőben a' Felséges Királyi Helytartó Tanáts által Primátialis Indzsinnör Vizer János Ur rendeltetett ki: és mingyár a' Tavas

kezdetin Nemes Nyitra Vármegye által sok ezer napfzamosok az ásáshoz rendeltetvén, az operatio el is kezdődött, de egyfzersmind Sellye felül a' Vág vizének hat öles mélységiben az farkantyúnak le tevése is említett Indzsinör Ur által meg határozottatott; és mivel a' szükséges matériálék helybe vóltak bé is nyujtott ő a' Vág' sebességének ellenébe egy 15 ölni hosszú farkantyút de ezt tsak ugy el vitte, mintha ott se lett volna; másodszori próbája is dugába dült, de végre meg vetette mesterségét és a' sok minden féle sülyesztékek által a' viznek az egész erejét megzabolázta's arra építette sarkantyáját, melynek hossza 37 öll, szélessége harmadfél, azt véltük, hogy ezt is fel forgattya a' vág, de oly hafzna, és foganattya lett, hogy azon munkának helyessen valo le tétele (erőssége) az egész városunkat meg óltalmazta, a' viznek befolyását más felé tsapta, a' legnagyobb 6 öles mélységet iszapal, homokkal meg töltötte, 3 esztendőkül fogva lok nyári, és téli árvizeket ki álván, önnön magát a' nagy farkantyú apróbb sarkantyuk által egészen bé iszaposította, és ki-zöldellet ágokkal magát bé ruházta. Ezen mesterséges sarkantyúnak el készítése egész Novemberig tartott, és többbe került 300,00 Kéve fasinánál, más egyéb számos költségeken kívül; most már városunkban békével aluszunk, ha éjjel talál is jönni az árviz, nem rettegünk a' veszedelemtül."

egyet-értők' beszédjeik, akár mint igyekeztek is ők az ismét elevenülő Terrorismus' Sytemája ellen a' köz-vélekedést fel-ingerelni. A' meg-engedett nyomtatás-béli ujj szabadság, és a' Jákobinus Klubnak mesterkedései, annyira vitték a' dolgot, hogy azok, a' kik a' *Roberspier*' meg-bukása után el-szeleflödtek volt, ismét özfize-hivattatnak; *Barrere* valósággal bé lébott az Öt-százak közzé, és a' Jákobinusok által enthusiasmuſsal védelmeztetik. *Sieyes*, nagyon szorofs katárok közzé vagyon szorittatva a' mostani posztján ; erőssen kezdenek gyanakodni reá.

Az Anya - Klub, mely a' Thuillieria' ló iskolájában tartotta eddig a' maga üléseit, és ezért sem nem *Jákobinus* sem nem egyéb Klubnak, hanem *Ló-oskola' Klubjának* neveztetett, már annyira el-hatalmasodott, el-lármalútt, 's-nevezetesen estvére kelve oly igen meg kezdette zavarani a' tsendelséget, hogy a' kereskedők nyitva nem merik tartani boltjaik' ajtait. Ez a' *Ló-oskola* a' *Vének'* Tanátstházának territoriumán vagyon, a' hova t. i. kiterjed a' *Vének'* Inspectori Commissiójoknak gondviselése ; és már még csak ez a' környülállás sem tettzik a' Klubistáknak. Hogy hát annál nágyobb zabolatlanfággal foglalatoskodhassanak és kegyetlenkedhessenek, távolabb akarnak onnét menni, és ismét a' *Jákobiták'* Klaftruma - félét valófztották-ki; azon is törekednek, hogy a' régi Jákobinusi nevet is újanton magokévéá tehessék. A' száma ezen Jákobinus Klub' tagjainak már feljül kaladja a' 8 százat; a' Klub a' népnek sepreje által védelmeztetik, mely is mihelyest az estve közeledik, és-a' Klub béli barátok özfize gyülekezni el-kezdtenek, egész fokasággal ide siett.

A' Törvények' Barátja nevü *Párisi Ujjság*, ilyen ábrázatját írja-le a' mostani *Párisnak* : — „

„Itt el-kezdtek fogdosni ejjelenként az olyan Republikánusokat, a' kik a' *Lo-oskola* béli embereknek (a' *Jakobinusok*knak) nem tettzenek; azok a' *Baltillák*, a' hol *Merlin* és *Reubel*, a' *Status-áldozatjait* egymásra halmazták volt, ismét el-kezdtek nepelittetni A' nép' *Képviselőinek* levelei ujjanon fel-kezdnek szaggatani, hogy azokból az ő gondolkodásoknak módja, magyaráztathassék, és egy 31-dik *Májusra*, fogás találtathassék A' tömletzek ismét telnek, a' leg-nagyobb szabad-akarát büntetlenül gyakoroltatik; a' *Septembrizálók* organizálják magokat *Bernadotte*, el-akar bu-butsuzni a' *Ministerségből*; az atyafiak (a' *Jakobinusok*) 90 hivatalbeli személyeknek laistromát küldöttek-bé hozzá a' le-tevés végett; és ő, hogy ezen emberektől való függésben maradni ne kentelenitessék, hivatalát le-tenni, és a' táborhoz vissza menni, kívánkozik *Cambaceres* is így nyilatkoztatta ki magát; a' *Directorium* hasonló-képpen meg-akarja magát szabadítani ezen *Klubistáktól* Minden fő hivatalbeli személyeknek udvarló palotájikban, csak *Septembrizálók*, *Versáliei öldöklök*, és az esmeretes köz-jóra ügyelő *Commissió*' pártja béli személyek szemléltetnek Ezeknek tekintete rettenetes, azt gondolná az ember, hogy még most is azt a' vért nyalják ajakaikról, a' melyet patakka' ki-ontattak A' *Klubnak* ki-nyitaiódásától fogva minden ember hátra huzza magát, reizket, és dugja a' pénzt, hogy ha a' vér-feredő el-kezdődénd *Párisban*, futhasson on-nét A' kereskedők' tanáts-háza üress, a' kereskedők nem árulnak semmit *Lucian Bonaparte* soha nem akart meg-jelenni ezen *Klubba*; *Deputátzió* is küldetett hozzá, de reá nem vétetődhetett az abba való meg-jelenésre; az ő meg-hajthatatlansága haragra ingerelte a' *Klub*-béli atyafiakat; már magyarázgatják az ő 14-dik

Juliusi beszédjét is, és 60 Contra-revolucziós fel-tételeket, és 14 vádoló pontokat találnak-fel benne; még ő is szerentséjének fogja tarthatni, ha békével meg menekedhetik, és *Merlinnel*'s az ő Kompaniájával együtt, a' *Vendomei* fog házbanem fog utazni. A' Directorium 42 idegen személyeket vett szem-ügyre a' Klubban, a' kik fe-löll bizonyosan tudják, hogy az ellenségektől küldették ide nyughatatlanságnak gerjesztése végett. Parantsolatjuk vagyon, hogy mindenek felett *Sieyest* és *Barrást* tegyék iparkodásaiknak tárgyává, u. m. a' kik egyedül való reménségei már most a' szereptsétlen hazáknak, őket igye-kezzenek ex-demokratizálni, és gyanuffá 's-felel-mellé tenni, &c."

Anglia

Londonból Jul. 26. —

„Kapitány *Burlton*, a' ki *Harlem* nevü hadi hajóval, egy kereskedő hajós sereget *Minorcától* *Gibraltárhoz* késért, az Admirálisához szolló tudósításokkal ide *Londonba* érkezett. Jul-8-dikánn, mikor *Minorcától* el evezett 11 oráig tartó ágyuzást hallott a' tengerenn. Parantsolatja levén, hogy *Angliába* siessen, nem várhatta végit a' történetnek. Hanem még ugyan az nap' szeme' elibe kerültek *Napkeletre* 27 *Frantzia* hadi hajók. Minthogy pedig az az előtt való napi recognoscerozás' alkalmatosságával nyilván-ságosan 57 ellenséges hadi hajók számlállattak volt meg együtt: innét azt hozzák ki, hogy azon éjjel meg-özlottak, és tsak valamelyik ellenséges hajós-tsoport ágyuzott légyen özlze, vagy a' *St. Vincent*' 12, vagy a' *Sir Carl Cotton*' 14 *Linea* hajókból álló hajós seregeikkel, a' kik is mind ketten tudósittatva voltak az ellenségnek mozdulásairól.

„Mas Kapitányok is erősitik, hogy hallották azt a' 8-diki tengeri holzfzas ágyuzást, és minekelötte Kapit. *Tartlon*, Gibráltárt oda hagyta volna, egy kiseded hajó érkezett-meg a' tengeréről oda, a' mely azt a' hirt hozta, hogy ezen tsata után 7 Linea hajót és 1 Fregátot vettek volna el az Anglusok az ellenségtől. Magát ezt a' kis hajót is üzőbe vették volt 2 Frantzia Fregátok, hanem jelt vévén, néki békét hagytak, és arra felé siettek el, a' merről az ágyuzást hallották.

Ezen 26 diki *Londoni* tudósításoknak Post-Scriptumjokban az olvassatik, hogy ez a' 8-diki ágyuzás, fok ujjabb tudósítások szzerént, nem valóságos ütközet volt az Anglus és Frantzia hajós leregek között; noha csak ugyan igaz az, hogy néhány Linea hajók tüzeltek légyen egymásra. — Az ellenséges hajós sereg már igen távol vólt a' *Gibraltári* szorosban, és továbbá az után, a' *Portugallus* partok felé kezdete folytatni útját.

Elegyes Levelek.

Párisból:

Az lévén a' *Constitutzió'* tartása, hogy ha valamely Képviseelő vagy Director ellen vád adatik-bé az Öt Százak' Tanácsa elibe, tehát a' panaszló-írásnak, valamely *Subscriptzió* alatt lehet be-adattatni. A' *Merlin*, *Treilhard*, *Reubel*, és *Roveillere* ellen szolló panaszt mostan, egy *Ruelle* nevü Diplomatikai Agens, és két Párisi polgárok *Carlier* és *Trehau* subscribálták. — *Ruelle* maga különösön is adott-bé ellenek még eleinten az Öt.százakhoz egy irást, melyről azt tartják, hogy mindenek felett ez okozta légyen, hogy az Öt-százak a' nevezett 4 meg-bukkott Direc-

torokat formális vád alá rekesztetni megengedték. A' *Ruelle*' irásának foglalatja ez: — “

„Tagadhatatlan az, hogy az *Ottomannus* vidéknek az *Egyiptomi* expedízió által történt meg-sértetődése okozta a' mi hazánknak mostani szerentsétlenlégét; ez vonta belé a' Törököket az ujj Coalitzióba, és azt tselekedte, hogy a' más két Császári Udvarok már most ö töllök semmit nem félvén, minden erejeket egy emberig ellenünk küldhetik. Ez az *Egyiptom* ellen tett expedízió, mely különben is a' Constitu-tzió ellen, és a' Kép-viselők' meg-kérdeztetésének el-mellőzésével esett-meg, a' leg valóságosabb öszsze-esküvés mind azok között, a' melyek a' Respublikának külfő és belfő bátorsága ellen valaha történtenek. És, hogy valaki ezt tsak tudatlanfágnak ne nevezze, meg-jegyzem, hogy ez sokkal több, ez árulás; mert ök ugyan ekkör az Amérikai Szabad-Státusokkal is öszsze vesztek, tsak azért, hogy az ujj Coalitziónak annál nagyobb erőt adjanak. Tegye ezen két történetek mellé pedig az ember még a' külföldekre nézve, a' *Helvetziában*, *Hollandiában*, és *Olofz* országban töllök 2 esztendők alatt el-követett hívfégtelenlégeket is.

„Hogy hogy! Hisze az *Ottománnus* birodalom és az Amérikai Respublika, a' melyek különben soha a' Coalitzióba nem léptenek volna, a' midön kedvezés által kellett volna öket hoz-zánk édesgetni, nyilvánfágos tselekedetek által ingereltettek-fel ellenünk. — „

„ *Ruelle*.

Azok a' *Spanyol* fegyveresek; a' kik az *Aix* szigete mellé szorittatott *Spanyol* hajókonn hozattattak Frantzia országba, *Rocheforthoz* a' partra ki-szállítottván, onnét a' szározonn fog.

ják útjokat *Brest* felé folytatni. — Most már még 1 *Linea* hajó, és 2 *Fregátok* küldettek-el *Plymouthból* ezen *Aix* szigete felé az *Anglus* *Admirál Pole*' segítségére, a' ki itt még eddig el nem égethette a' *Spanyol* hajókat.

Chambery várossában a' közelébbi 14-dik *Juliusi* inneplések' alkalmatosságával, a' *Merlin*', *Reveillere*, *Treilhard*, *François-de-Neufchateau*, *Scherer*' és több mások' képeik, a' *szabadság*' fája alatt égettettek-meg.

Blanchard és *Lalande*, *Jul.* 26-dikánn együtt egy levegői utat tettek. Szerentsésen le szállottak, és ép kézzel lábbal jöttek vissza *Párisba*. A' tsonakjok, mellyben ültek, öt együve foglalattva lévő levegő golyobifok által emeltetett-fel és hordoztatott.

A' 42 *Linea* hajókból, 10 *Fregátokból*, és 6 egyéb kitsiny szerü hadi hajókból álló, egyesült *Spanyol* és *Frantzia* hajós sereg, a' *Cadixi* levelek szerént, *Jul.* 9-dikénn a' nagy *Oceanusra* ki-felé evezni szemléltetett a' *Mediterraneum*-ról. —

A' *Pápa* ő szentsége' lak-helye, *Valence*'ből *Dijonba* tétetik által.

Rennes várossából *Jul.* 16-dikánn: — Valami 2000 *Chouánok* ezen napokban *Aille*' környékéinn, egy pár mértföld távosságra ide, megjelentek, és 2 napok alatt ott maradtak. Gondolják, hogy idegenek is volnának közöttök, és lovasok is, még jó kélzülettel. *Vern* felé még nagyobb számmal nyomultak elő. Nyoltz vagy tíz *Ekklesiákban* fére verettek a' harangok.

Frantzia *Gen. Hardi* 3 *Batalion* gyalogság.